

Deel i Børnens Underviisning i de offentlige Skoler.

Mørk: Jeg vil ikke forlænge Discussionen, men kun til det ærede Medlem for Randers Amts 3die Valgkreds (Povlsen) sige, at efter den Dphsning, han gav med Hensyn til Udbetalingen af Sager til Lærerne i Aarhus, kender han kun det Halve af Sagens Sammenhæng, i det Mindste efter som han fremstillede den, og derfor kan han ikke dømme derom. Jeg trøster mig til at sige, at Communalbestyrelsen i Aarhus har ligeoverfor sine Lærere stillet sig i den Grad gentilt eller, for at bruge den ærede Ordførers Udtrykk, frisindet, at den nok i den Henseende tør stille sig op ligeoverfor de fleste andre Communer. Af de øvrige Ting, som der kunde være at sige, vil jeg kun ligeoverfor det ærede Medlem for Randers Amts 1ste Valgkreds (Jacob Jensen) bemærke, at Pensionsnægtelse i det foreliggende Tilfælde er ligefrem en Besparelses-sag for Communen; altsaa, derfor skal man ikke nægte Pensionen her, fordi man netop besparer ved at give Pension, medens det derimod, hvis man nægter Pension, bliver en Udgifts-sag for Communen. Det har været min Hovedbetragtning ved denne Sag.

A. C. Hansen: Det er kun med Hensyn til en Udtrykk, som faldt fra det ærede Medlem for Randers Amts 3die Valgkreds (Povlsen), at jeg skal tilføie et Par Dphsninger. Han spurgte, hvorledes vi tænkte os Ansættelsen af en Bilærer, og hvem han skulde undervise, men jeg skal gjøre opmærksom paa, at man har Steder, hvor der allerede eksisterer Bilærere. De undervise baade Drengene og Pigebørn, men det er gjort til Pligt for vedkommende Børn, at de i de sidste Aar, de nyde Underviisning, skulle gaae til Hovedskolen. Saadanne Ansættelser ere stete af to Grunde, deels fordi Skoledistrictet var altfor stort, og deels fordi Veien til Hovedskolen undertiden var altfor lang for de mindre Børn. Her er altsaa kun Tale om et Slags Pigeunderviisning, om den første Underviisning for Børn, og derfor mener jeg, at en Lærerinde her passende kunde antages istedetfor en saadan Bilærer.

Povlsen: Jeg skal kun ganske kort svare det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Mørk), at jeg ikke tør forlange, at han skulde lære mig den hele Sag at kende, da den ikke directe henhører her, men jeg har læst en Afkrift af den Beslutning, som er tagen, og den var begrundet saaledes, som jeg har sagt. Naar det ærede Medlem sluttede med, at Communalbestyrelsen i denne Sag efter hans Mening havde handlet frisindet eller gentilt, vil jeg sige, at jeg betragter dens Handlemaade som ugentil og ufrisindet, navnlig ligeoverfor Lærerne. En saadan Lærer har omtrent 40 Rd. i Løn om Maanedes, og deraf skulle han og hans Familie altsaa i dette Tilfælde leve i 2 Maanedes. Istedetfor at Communalbestyrelsen kunde gjøre et Laan paa 2,000 Rd., maae Lærerne gjøre et Laan for at kunne leve i 2 Maanedes, hvad de ikke behøvede, naar de fik deres Løn maanedsviis; saaledes stiller Sagen sig for mig. Det er mig beklævet, at man andetsteds, hvor der er stuet Forandring i lignende Retning, tværtimod har indbøkommet Lærerne og udbetalt dem ligesom de kongelige Embedsmænd deres Lønning den første istedetfor den sidste i Maanedes. I det omhandlede Tilfælde mener jeg som sagt, at Communalbestyrelsen har handlet meget ugentil og ufrisindet, ja, jeg tør sige meget uhumant.

Formanden: Jeg skulde dog bemærke, at paa Bedømmelsen af denne Foranstaltning kunne vi ikke inklade os her under denne Sag.

Mørk: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Jeg antager ikke, at det ærede Medlem vil fortsætte denne Discussion; thi Bedømmelsen af slige Foranstaltninger af en enkelt Commune vedkommer os ikke her under denne Sag.

Mørk: Jeg vil kun gjøre den korte Bemærkning, at jeg bestemt kan forfikkre det ærede Medlem, at han gaaer med halv Blod i denne Sag.